

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О
ИНФЛАЦИОНИМ ОЧЕКИВАЊИМА
фебруар 2018.**

Београд, март 2018.

САДРЖАЈ

Уводна напомена	3
Резиме	4
Инфлациона очекивања финансијског сектора	5
Инфлациона очекивања привреде	6
Инфлациона очекивања синдиката.....	6
Инфлациона очекивања становништва	7
Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва	7
Описно исказана инфлациона очекивања становништва.....	8

Уводна напомена

Инфлациона очекивања економских субјеката важан су показатељ који се користи у доношењу одлука о мерама монетарне политике у режиму инфлационог таргетирања. Стабилизација инфлационих очекивања и њихово усидравање у оквиру граница дозвољеног одступања од циља мерило су успеха стратегије циљања инфлације и доприносе повећању кредибилитета монетарне политике.

У складу с најбољом међународном праксом, са увођењем режима циљања инфлације у јануару 2009. године, Народна банка Србије почела је да прати и анализира и инфлациона очекивања економских субјеката. У поменуте сврхе, као извор података користи се анкета о инфлационим очекивањима, коју од децембра 2014, за Народну банку Србије, спроводи агенција Нинамедија. Учесници анкете, који су класификовани у четири сектора (финансијски сектор, привреда, синдикати и становништво), изјашњавају се о очекиваном међугодишњем расту цена за годину дана унапред, а од марта 2014. и о очекиваном међугодишњем расту цена у средњем року, тј. за две године унапред.

Резиме

Према резултатима фебруарске анкете агенције Ипсос, краткорочна и средњорочна инфлациона очекивања свих сектора, осим становништва, налазе се у границама циља Народне банке Србије ($3 \pm 1,5\%$), и то углавном на његовој централној вредности (3,0%).

Финансијски сектор и привреда, и за годину дана и за две године дана унапред, очекују инфлацију на нивоу инфлационог циља (3,0%). Истовремено, краткорочна очекивања синдиката су на нивоу од 3%, а средњорочна на 3,25%, док су очекивања становништва на нивоу од 5,0%.

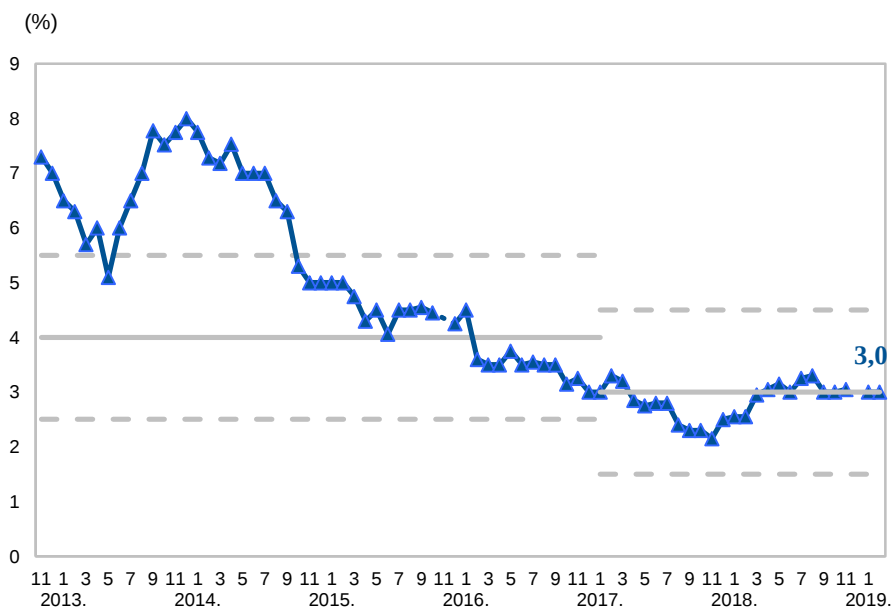
Усидреност инфлационих очекивања представља један од предуслова за постизање ниске, стабилне и предвидиве инфлације. Постигнута стабилност инфлационих очекивања потврђује поверење у мере које предузима Народна банка Србије и указује на одсуство јачих инфлаторних и дезинфлаторних притисака.

Инфлациона очекивања финансијског сектора

Према резултатима фебруарске анкете агенције Ипсос, краткорочна инфлациона очекивања финансијског сектора **усидрена су на централној вредности циља Народне банке Србије од јула 2017.** Према мартовској анкети агенције Блумберг, финансијски сектор у марту 2019. очекује инфлацију на нивоу од 3,0% (фебруар 3,1%).

Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора¹ за годину дана унапред (која обухвата резултате из анкета агенција Ипсос и Блумберг) и у фебруару се налазила на централној вредности циља.

Графикон 1. Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора

Извор: НБС, Ипсос и Блумберг.

Средњорочна инфлациона очекивања финансијског сектора (за две године унапред) у фебруару су снижена на 3,0% (са 3,5% у јануару) и у границама циља налазе се од увођења овог питања у анкетни упитник (март 2014).

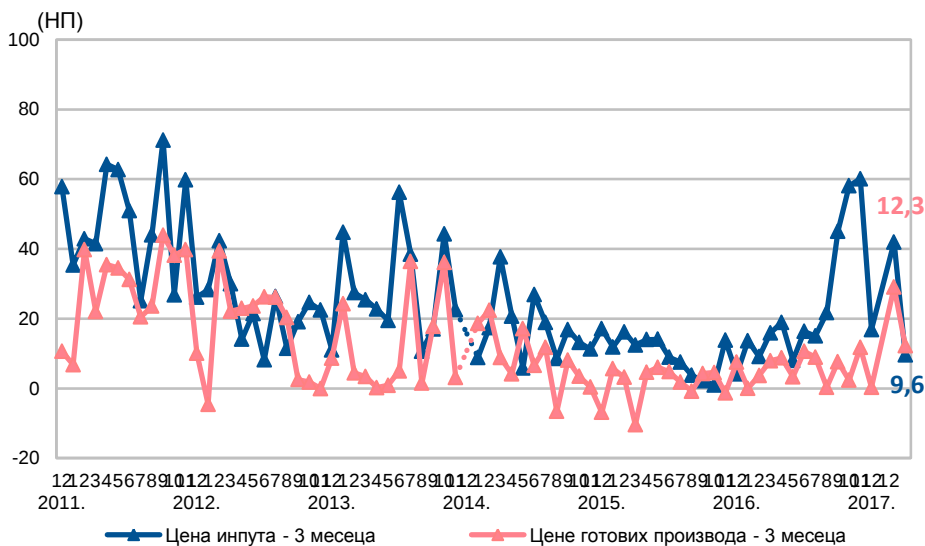
¹ Израчунава се пондерисањем појединачних одговора према критеријуму учешћа у укупној активи анкетираних финансијских институција. Свакој институцији која учествује у обе анкете приписује се аритметичка средина одговора из анкета агенција Ипсос и Блумберг. На тај начин се банкама с већим тржишним учешћем даје већи утицај на агрегирани резултат.

Инфлациона очекивања привреде

Краткорочна и средњорочна инфлациона очекивања привредника у фебруару износила су 3,0% (непромењено у односу на јануар). Такође, привредници су оптимистични поводом побољшања пословних услова и очекују раст инвестиција у основна средства у наредном периоду.

Као и претходних месеци, већина привредника (76,8%) и у фебруару очекивала је да ће цене њихових производа у наредна три месеца остати стабилне. Нето проценат² (НП) привредника који у наредна три месеца очекује раст цена својих производа опао је на 12,3% (јануар 29,0%), а у наредној години дана на 37,4% (јануар 46,0%). Истовремено, знатно је снижен и НП привредника који очекује раст цена инпута у наредна три месеца, на 9,6% (јануар 42,0%), као и НП привредника који очекује раст цена инпута у наредној години дана, на 28,9% (јануар 41,3%).

Графикон 2. Очекивања сектора привреде у погледу кретања цена инпута и цена готових производа у наредна три месеца

*Вредност изнад нуле указује на раст, а испод нуле на пад.
Извор: Ипсос.

Према резултатима фебруарске анкете, порастао је НП привредника који очекује раст производње/промета у наредна три месеца на 40,4% (јануар 38,4%), као и НП који очекује раст производње/промета у наредној години дана на 53,6% (јануар 51,0%).

² Израчунавају се као разлика учешћа предузећа која очекују раст цена и оних која очекују њихов пад, пондерисаних пословним приходима.

Инфлациона очекивања синдиката

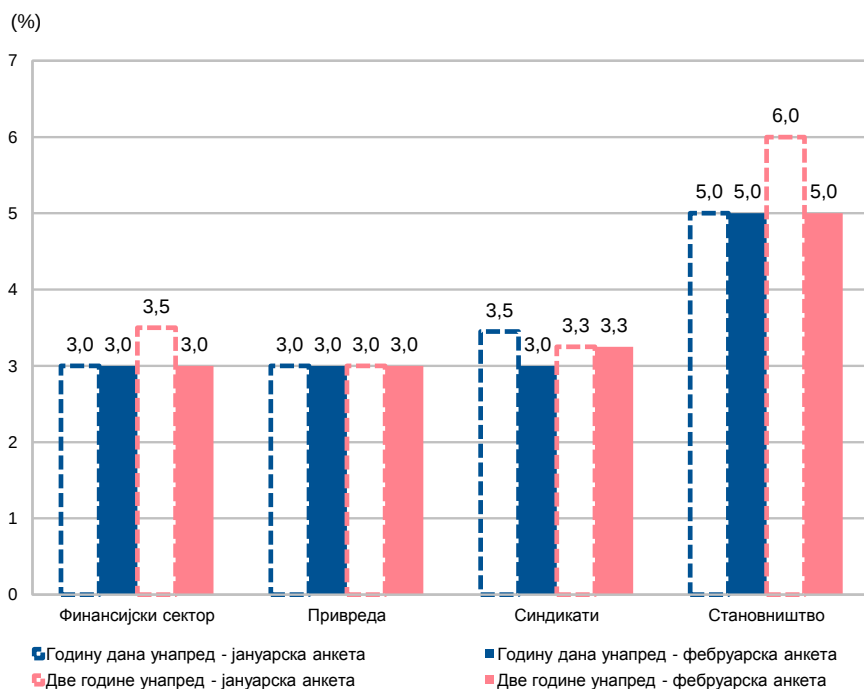
Краткорочна инфлациона очекивања представника синдиката, према резултатима фебруарске анкете агенције Ипсос, смањена су на 3,0% (са 3,45% у јануару), док су средњорочна инфлациона очекивања износила 3,25% (непромењено од новембра 2017). Представници синдиката су оптимистични у погледу даљег побољшања услова на тржишту рада у наредном периоду.

Инфлациона очекивања становништва

Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва

Резултати фебруарске анкете агенције Ипсос показују да су краткорочна инфлациона очекивања становништва стабилна на нивоу од 5,0% (од маја 2017), али и да су средњорочна инфлациона очекивања пала на исти ниво од 5,0% (јануар 6,0%).

Графикон 3. Очекивана међугодишња инфлација за једну годину и две године унапред

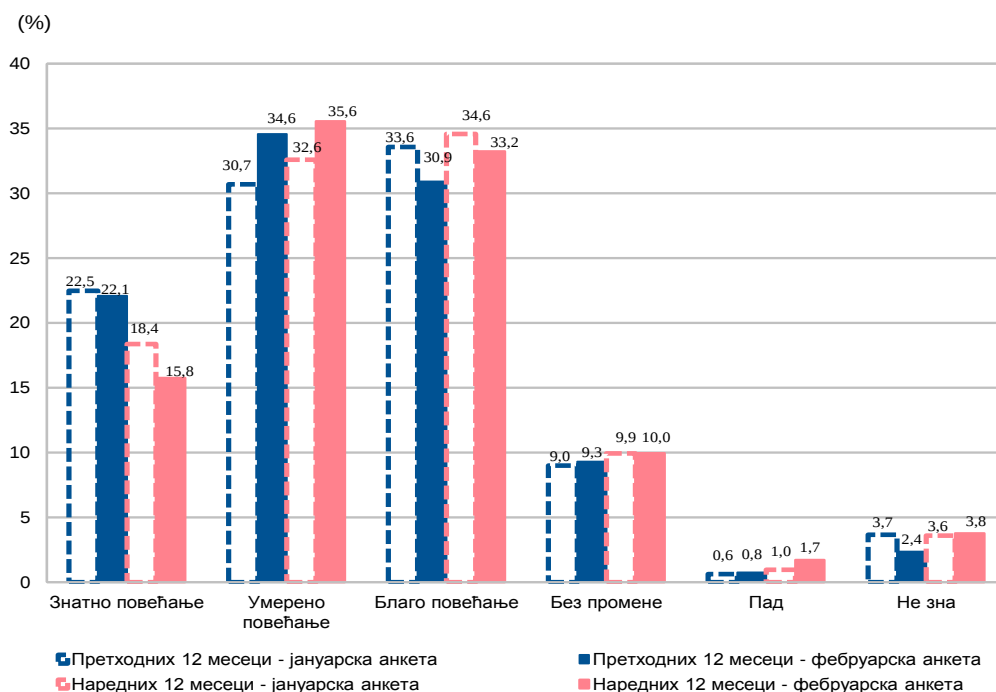
Извор: Ипсос.

Описно исказана инфлациона очекивања становништва

Резултати описне (квалитативне) анкете, као и претходних месеци, у складу су с нумерички исказаном очекиваном инфлацијом и показују да и у фебруару највећи број анкетираних грађана (68,8%) очекује **умерено или благо повећање цена** у наредној години дана. Истовремено, учешће анкетираних који очекују знатно повећање цена у наредној години дана у фебруару износило је 15,8%. Удео анкетираних који не очекује промену цена или очекује њихов пад износи 10,0% и 1,7%, респективно, док се 3,8% испитаника изјаснило да не зна одговор на то питање.

Такво кретање инфлационих очекивања, где највећи број испитаника очекује умерено и благо повећање цена у наредној години дана, сведочи о предвидивом и стабилном економском окружењу, што доприноси остварењу основног циља монетарне политике у средњем року.

Графикон 4. Дистрибуција испитаника сектора становништва према перципираном и очекиваном расту цена

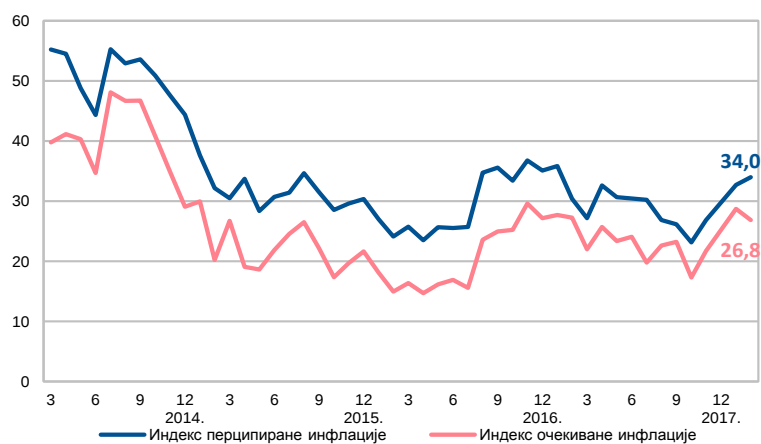

Извор: Ипсос.

Становништво очекује да ће инфлација у наредних 12 месеци бити нижа него у претходној години дана, што се исказује вишом вредношћу индекса перципиране инфлације од индекса очекиване инфлације. Такво кретање последица је тога што **део становништва који има**

перцепцију да су цене повећане у претходних 12 месеци не очекује да ће се то наставити у наредних 12 месеци³.

Графикон 5. Перципирана и очекивана инфлација становништва
(у индексним поенима)

Извор: Ипсос.

³ Поменути индекс добија се као разлика између пондерисаног учешћа испитаника који мисле да су цене биле више него благо повећане и оних који мисле да су цене остале исте или пале. За детаље видети Осврт 2 у Извештају о инфлацији – фебруар 2016.